

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.III.21.414/2019/4. szám

A tanács tagjai: Salamonné dr. Piltz Judit a tanács elnöke

. Zumbók Péter előadó bíró

. Farkas Antónia bíró

A felperesek: I. rendű

II. rendű

A felperesek képviselője:

Ügyvédi Iroda

(ügyintéző: dr. Mizik Andrea ügyvéd)

Az alperes: alperes

Az alperes képviselője:

. Mester Csaba Ügyvédi Iroda

(ügyintéző: dr. Mester Csaba ügyvéd)

Az alperes beavatkozója:

Alperesi beavatkozó

Az alperes beavatkozójának képviselője:

kamarai jogtanácsos

A per tárgya: sérelemdíj és kártérítés megfizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó felek:

alperes és beavatkozója

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

övérosi Törvényszék 41.Pf.640.322/2018/8.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Budai Központi Kerületi Bíróság 10.P.XI.20.807/2017/40.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felpereseknek mint együttes jogosultaknak 127.000 (százhuszonhétezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi az alperes beavatkozóját, hogy 15 napon belül fizessen meg a felpereseknek mint együttes jogosultaknak 63.500 (hatvanháromezer-ötszáz) forint felülvizsgálati eljárási költséget, míg az illetékes állami adóhatóság külön felhívására fizessen meg a Magyar Államnak 300.000 (háromszázezer) forint le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket.

Megállapítja, hogy a további 524.800 (ötszázhuszonnégyezer-nyolcszáz) forint le nem rótt

felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] Az I. rendű felperes édesapja és a II. rendű felperes nagyapja 2013 novemberében sensomotoros aphásiás, jobboldali túlsúlyú hemiparietális járó ischaemiás stroke-ot kapott. A kórházból történt elbocsátása után a felperesek ápták és gondozták. 2015 augusztusában halmozott epilepsziás roham miatt ismét kórházba került. A felperesek ezt követően előbb egy átmeneti gondozóházban helyezték el, majd az alperes 2016. február 18-án határozatlan időre felvette, és a súlyos demens részlegben gondozta. Ebben a zárt részlegben a gondozottak szabadon közlekedhettek. Az itt található egyik, nyitható ablakú szoba ajtaját az alperes nem zárta. A felperesek hozzátartozója 2016. március 23-án az említett szobába bement, annak ablakát kinyitotta, és onnan kiesett. Az elszenvedett súlyos mellkasi, hasi és gerinc sérülése miatt, az életmentő kezelések és műtétek ellenére 2016. április 2-án elhunyt.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [2] A felperesek - az egyebek mellett a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:52. §-ára, 6:518. §-ára és 6:519. §-ára alapított - keresetükben az alperest az I. rendű felperes javára 4.000.000 forint sérelemdíj és 59.100 forint kártérítés, valamint ezen összegek késedelmi kamatai, míg a II. rendű felperes javára 4.000.000 forint sérelemdíj és 189.000 forint kártérítés, valamint ezen összegek késedelmi kamatai megfizetésére kérték kötelezni.
- [3] Az alperesnek és beavatkozójának érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

Az első- és másodfokú ítélet

- [4] Az elsőfokú bíróság ítéletével az alperest az I. rendű felperes részére 2.500.000 forint sérelemdíj és 59.100 forint kártérítés, valamint ezen összegek késedelmi kamatai, a II. rendű felperes részére 2.500.000 forint sérelemdíj és 189.000 forint kártérítés, valamint ezen összegek késedelmi kamatai megfizetésére kötelezte. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.
- [5] A bizonyítás eredményét mérlegelve arra a következtetésre jutott, hogy az alperes a felperesek egészséges családban éléshez fűződő jogát megsértette, hiszen a súlyos demens részlegben egy olyan szobát nem zárt kulccsal, ahol az ablak nyitható volt, az nem volt bereteselve, és azt bárki, bármikor kinyithatta. Az alperes felelősségét azért állapította meg, mert nem biztosított olyan körülményeket, amelyek a balesetet megakadályozhatták volna.
- [6] A felróhatóság körében értékelte, hogy amennyiben a felperesek hozzátartozóját a súlyos pszichiátriai betegsége miatt nem tudta ellátni, úgy jogosult lett volna megtagadni a felvételét, vagy az áthelyezéséről intézkedhetett volna; ennek hiányában viszont gondoskodnia kellett volna a biztonságos ellátásáról. Figyelembe vette továbbá, hogy az alperesnek tudomása volt a kérdéses szoba jelentette problémáról. Emiatt azt állapította meg, hogy az alperes a felelősség alól kimenteni

magát nem tudta.

- [7] A sérelemdíj összegszerűségénél mérlegelte a felperesek és az elhunyt hozzátartozójuk kapcsolatát, a jogsértés súlyát és ismétlődő jellegét, valamint a felróhatóság mértékét. A perben kirendelt igazságügyi elmeorvos szakértő és pszichológus szakértő szakvéleménye alapján rögzítette, hogy a felperesek gyászreakción mentek keresztül, amelyet sikerült feldolgozniuk, a pszichés állapotuk miatt kezelésre nem szorulnak. Jelentőséget tulajdonított annak, hogy az alperes mulasztásban megnyilvánuló jogsértése folyamatosan fennállt. Emellett figyelemmel volt a felróhatóság súlyos fokára.
- [8] A felperesek személyes előadása és a perben kihallgatott tanú vallomása alapján azt állapította meg, hogy a felpereseknek bensőséges kapcsolata volt a hozzátartozójukkal. Rögzítette azonban azt is, hogy amikor a baleset történt, a felperesek hozzátartozója két éve nem töltött be aktív funkciót a család életében.
- [9] Mindezekre tekintettel a sérelemdíj mértékét mindkét felperes esetében 2.500.000 forintban határozta meg. Mivel az alperes a keresetben megtéríteni kért kár összegét nem vitatta, ezért - e körben külön bizonyítás felvétele nélkül - a keresettel egyezően marasztalta.
- [10] A feleknek és az alperes beavatkozójának fellebbezéseire folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét a per főtárgya tekintetében helybenhagyta.
- [11] Az alperes fellebbezésében foglaltakra figyelemmel kiemelte, hogy a Ptk. 2:52. § (2) bekezdésének utaló szabálya alapján alkalmazott Ptk. 6:518. §, 6:519. § és 6:520. § rendelkezései értelmében a felperesek által elszenvedett jogsértés jogellenesnek minősült. Helytállónak tekintette az elsőfokú bíróságnak azt a jogértelmezését, amely szerint a felróhatóság körében vizsgálta, hogy az alperes úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható.
- [12] Felhívta a szociális igazgatásról és szociális ellátásról szóló 1993. évi III. törvény 67. § (1) és (2) bekezdését, 68. § (3) és (4) bekezdését, valamint a 68/A. § (1) és (2) bekezdését. Figyelembe vette továbbá az alperes házirendjének a szolgáltatással szemben támasztott követelményt meghatározó előírását. Mindezek alapján egyetértett az elsőfokú bírósággal abban, hogy ha az alperes a felperesek hozzátartozójának ellátását a pszichiátriai betegségére tekintettel nem tartotta biztosíthatónak, akkor jogosult lett volna a felvételét megtagadni, emellett a jogszabály alapján az áthelyezését is kezdeményezhette volna. E körben értékelte azt a tényt, hogy a felperesek a felvételkor a teljes orvosi dokumentációt csatolták, és a hozzátartozójukat a háziorvos és az alperes pszichiátere is megvizsgálta.
- [13] Erre tekintettel a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 206. § (1) bekezdésének megfelelően, okszerűnek minősítette az elsőfokú bíróságnak azt a megállapítását, hogy az alperes a kártérítési felelősség alól kimenteni magát nem tudta.
- [14] A sérelemdíj összegszerűségét illetően utalt arra, hogy az elsőfokú bíróság a Ptk. 2:52. § (3) bekezdésében meghatározott értékelési szempontokat kellő súllyal vette figyelembe. Osztotta a felpereseknek azt a fellebbezési álláspontját, hogy nem a hozzátartozójuk káresemény előtti egészségi állapotának, a családban betöltött szerepének, hanem a közöttük fennállott szoros köteléknek volt jelentősége. A jogsértés súlya körében azt tartotta értékelendőnek, hogy a felperesek milyen módon veszítették el a hozzátartozójukat, és annak folytán sérült a teljes családban éléshez fűződő joguk. Egyetértett az elsőfokú bírósággal abban is, hogy az alperes részéről folyamatosan fennálló mulasztást jelentett az, hogy az adott szoba zárhatóságáról - bár arról tudott - nem gondoskodott.
- [15] Ennélfogva a sérelemdíj összegének felemelésére és leszállítására sem látott lehetőséget, azt az elszenvedett személyiségi jogsérelemmel arányban állónak, a jogsérelem kompenzálására alkalmasnak tartotta.

A felülvizsgálati kérelmek és a felülvizsgálati ellenkérelem

- [16] A jogerős ítélet ellen az alperes és beavatkozója terjesztettek elő felülvizsgálati kérelmet.
- [17] Az alperes felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen a jogerős ítéletnek az elsőfokú ítéletre kiterjedő hatályon kívül helyezését és a kereset teljes elutasítását, másodlagosan a jogerős ítéletnek az elsőfokú ítéletre kiterjedő részbeni, a sérelemdíjra vonatkozó hatályon kívül helyezését és a sérelemdíj megfizetése iránti kereset elutasítását, harmadlagosan a jogerős ítéletnek az elsőfokú ítéletre kiterjedő részbeni hatályon kívül helyezése mellett a sérelemdíj összegének mindkét felperes esetében 100.000 forintra való leszállítását, negyedlegesen a jogerős ítéletnek az elsőfokú ítéletre kiterjedő hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását kérte.
- [18] Megsértett jogszabályhelyként a Ptk. 2:52. § (2) és (3) bekezdését, 6:519. §-át, 6:521. §-át, valamint - a jogszabályi rendelkezés tartalma alapján beazonosíthatóan - a 6:525. § (1) és (2) bekezdését jelölte meg.
- [19] A fellebbezésében foglaltakkal egyezően sérelmezte annak figyelmen kívül hagyását, hogy mind a kártérítés, mind a sérelemdíj iránti igény csak abban az esetben lehet megalapozott, ha van jogellenes magatartás. Ehhez képest továbbra is állította, hogy semmilyen jogellenes magatartást nem tanúsított, ugyanis semmilyen, a működésére és annak feltételeire vonatkozó jogszabályt nem sértett. Azzal érvelt, hogy a jogellenesség - amely a sérelemdíjnak és a kártérítésnek is alapja - csak meghatározott jogszabályi kötelezettség megsértésével következhet be.
- [20] Hivatkozása szerint az elsőfokú bíróság összekeverte egyrészt a kárfelelősség alóli mentesülésének a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvényben (a továbbiakban: régi Ptk.) és a Ptk.-ban meghatározott lehetőségét, másrészt a jogsérelem, valamint a jogellenes és felróható jogsértés fogalmát. Az utóbbiak kapcsán megismételte, hogy mivel nem minden jogsérelem esetén van kártérítés fizetésére kötelezhető jogsértő fél, ezért a felperesek személyiségi jogséremléme sem jelenti az általa tanúsított jogsértést.
- [21] A jogerős ítélet indokolásában felhívott jogszabályi rendelkezésekkel kapcsolatban kifejtette, hogy a jogellenes (jogszabályba ütköző) és felróható magatartása azok alapján sem volt megállapítható. Hangsúlyozta, hogy az ellátási kötelezettségére tekintettel nem a felperesek hozzátartozójának felvételével, hanem annak megtagadásával sértett volna jogszabályt. Hiányolta továbbá a másodfokú bíróság részéről annak alátámasztását, hogy az esetleges jogellenes magatartása és a bekövetkezett baleset között miféle szükségszerű, adekvát okozati összefüggés állt fenn. Álláspontja szerint az adott esetben a jogi okozatosság hiányzott.
- [22] Kifejtette azt is, hogy a felperesek felróható módon nem tettek eleget kármegelőzési kötelezettségüknek, és a sérelemdíj összegének meghatározásakor ezt is figyelembe kellett volna venni. Emellett érvelése szerint a felróhatóság - ha volt is - rendkívül csekély volt, és a bíróságok a joghátrány súlyát is tévesen, eltúlzott mértékben állapították meg.
- [23] Az alperes beavatkozója felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet részbeni hatályon kívül helyezését és a sérelemdíj összegének mindkét felperes esetében 1.000.000 forintra való leszállítását kérte.
- [24] Megsértett jogszabályhelyként a Pp. 206. § (1) és (3) bekezdését, valamint a Ptk. 2:52. § (3) bekezdését jelölte meg.
- [25] Kifogásolta a szakértői bizonyítás eredményének nem megfelelő értékelését, a szakvélemény szerint ugyanis a felpereseknél normál gyászreakció zajlott le, amely tartós pszichés ártalmat, terheltséget nem eredményezett, továbbá kezelést és terápiát sem igényelt. Ezzel szemben úgy vélte, hogy az elsőfokú bíróság által figyelembe vett tanúvallomás nem volt alkalmas a felperesek által állított, a hozzátartozójukkal fennállott bensőséges kapcsolat bizonyítására.
- [26] Megismételte, hogy a hozzátartozójuk halála nem idézett elő jelentős változásokat a felperesek

életében, önmegvalósításukat, lehetőségeiket nem szűkítette, és a javukra megítélt sérelemdíj összegét emiatt is jelentősen eltúlzottnak tartotta.

- [27] A felperesek felülvizsgálati ellenkérelmükben a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérték.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [28] A felülvizsgálati kérelmek nem megalapozottak.
- [29] A Kúria a Pp. 275. § (2) bekezdése szerint a felülvizsgálati kérelem keretei között eljárva, a felülvizsgálati eljárás eredményeként azt állapította meg, hogy a jogerős ítélet az alperes és a beavatkozója által megjelölt okokból nem jogszabálysértő.
- [30] A felülvizsgálati eljárás tárgya a jogerős ítélet, amely csak olyan kérdésben támadható felülvizsgálati kérelemmel, amely az első- és másodfokú eljárásnak is tárgya volt (BH 2017.232.II., BH 2002.283.II.), a felülvizsgálatnak csak olyan jogi álláspont, mulasztás szolgálhat alapjául, amely az eljárás korábbi szakaszaiban is a per tárgya volt (BH 1996.372.).
- [31] Noha az alperes már a fellebbezésében is hivatkozott a felperesek károsulti közrehatására, az őket terhelő kármegelőzési kötelezettség felróható megszegésére, a másodfokú bíróság ezt érdemben nem vizsgálta, a jogerős ítélet ehhez kapcsolódó indokolást nem tartalmazott. Mivel azonban az alperes a felülvizsgálati kérelmében eljárási szabálysértésként a Pp. 221. § (1) bekezdésében előírt indokolási kötelezettség megsértését nem jelölte meg, ezért az említett anyagi jogi kérdésben a Kúria a jogerős ítélet felülvizsgálatakor nem foglалhatott állást. A felülvizsgálat továbbá nem terjedhetett ki az alperes által feltüntetett, az előreláthatóságról rendelkező Ptk. 6:521. § sérelmének vizsgálatára, ezt a jogszabályhelyet ugyanis a perben eljáró bíróságok egyike sem alkalmazta.
- [32] A felperesek az alperes által gondozott hozzátartozójuk elvesztése miatt követeltek sérelemdíjat és kártérítést. A Ptk. 2:52. § (2) bekezdése értelmében a sérelemdíj fizetésére kötelezés feltételeire - különösen a sérelemdíjra köteles személy meghatározására és a kimentés módjára - a kártérítési felelősség szabályait kell alkalmazni, azzal, hogy a sérelemdíjra való jogosultsághoz a jogsértés tényén kívül további hátrány bekövetkeztének bizonyítása nem szükséges. Erre az utaló szabályra tekintettel a jogvita eldöntésekor mindkét peresített igény esetében a kereset alapját képező Ptk. 6:519. §-át kellett irányadónak tekinteni, amely a deliktuális felelősség általános szabályát tartalmazza. Az alperes a felülvizsgálati kérelmében az utóbbi jogszabályhely által meghatározott feltételek közül a kár kivételével valamennyi fennállását vitatta.
- [33] Az elsőfokú bíróság az alperes károkozó magatartását abban a mulasztásban jelölte meg, hogy a felperesek hozzátartozójának elhelyezésére szolgáló súlyos demens részlegen egy nyitható ablakú szobát nem zárt kulccsal, s ezáltal nem biztosított olyan körülményeket, amelyek a balesetet megakadályozhatták volna. A kártérítési felelősséget megalapozó mulasztás nem csupán valamely jogszabály által megkövetelt tevőleges magatartás kifejtésének elmaradása lehet; ehhez képest annak vizsgálata, hogy mi lett volna a károkozótól az adott helyzetben általában elvárható tevékenység, a felróhatóság körében végezhető el. Ennek hangsúlyozása azért is lényeges, mert az alperes - a fellebbezésében foglaltakkal egyezően - a felülvizsgálati kérelmében annyiban nem tett különbséget a felelősség két szükségképpeni feltétele, a károkozó magatartás és a jogellenesség között, hogy azokat együtt említve a jogellenes magatartás tanúsításának hiányát állította. Az érvelése azonban mindkét feltétel tekintetében téves volt.

- [34] A Ptk.-nak a károkozás általános tilalma címet viselő 6:518. §-a szerint a törvény tiltja a jogellenes károkozást. Az ehhez kapcsolódó 6:520. § pedig kimondja, hogy minden károkozás jogellenes, és taxatív felsorolást ad az ez alóli kivételt jelentő, a jogellenességet kizáró okokról. Az alperesnek a jogellenességet a jogszabálysértéssel azonosító helytelen álláspontja a felhívott jogszabályi rendelkezések teljes figyelmen kívül hagyásán alapult, és ebből következően indokolatlanul sérelmezte, hogy a bíróságok az ítéleteik indokolásában a magatartásának jogellenessé minősítéséhez szükséges jogszabályhelyeket nem tüntették fel. Emellett a szóban forgó magatartás személyiségi jogsértést is megvalósított: a hozzátartozójuk halálával a felpereseknek sérült - a jogerős ítélet indokolásában nevesített - teljes családban éléshez való joguk. A sérelemdíj iránti igényük alapjául - a Ptk. 2:52. § (1) bekezdésének megfelelően - ez a személyiségi jogsértés szolgált.
- [35] Az alperes ugyan helyesen utalt a ténybeli és a jogi okozatosság közötti különbségtétel szükségességére, és az utóbbi körében alkalmazott egyes okszerűségi szempontokat is helyesen ismertetve, azonban alaptalanul állította, hogy azok figyelembevételével az okozati összefüggés fennállása nem volt megállapítható. Az alperes már említett mulasztása és a felperesek hozzátartozójának halála között ugyanis szerves kapcsolat állt fenn, az okozati láncolatot más körülmény nem szakította meg, az oksági folyamatban tehát az alperes magatartása releváns oknak minősült.
- [36] Mindezekhez képest a sérelemdíj-fizetési kötelezettség alól az alperesnek kellett volna kimentenie magát. Mivel a kimentés módjára is a deliktuális felelősség általános szabályát kellett alkalmazni, ezért az alperes annak bizonyításával mentesülhetett, hogy a magatartása nem volt felróható. Ez nem jelentett mást, mint annak bizonyítását, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható. Ez a Ptk. 1:4. § (1) bekezdésében megfogalmazott elvárható magatartás elve, a felróhatóság pedig ennek megsértése, a Ptk. 6:519. § ezért a felróhatóság definícióját már nem ismétli meg. Ennélfogva alapvetően téves volt az alperesnek az a fellebbezésében foglalt, de a felülvizsgálati kérelmében is megismételt hivatkozása, hogy az elsőfokú bíróság összekeverte a kárfelelősség alóli mentesülésnek a régi Ptk.-ban és a Ptk.-ban meghatározott lehetőségét.
- [37] A bíróságok a bizonyítás eredményének ismeretében helytállóan jutottak arra a következtetésre, hogy az alperes kimentése sikertelen volt. Habár a felperesek hozzátartozójának intézeti felvételének körülményeivel, az alperesnek a felvétel megtagadására és az áthelyezés kezdeményezésére való jogosultságával kapcsolatos megállapításaik - az alperes felülvizsgálati kérelmében sem támadott - okszerű bizonyítékmérlegelésen és a felhívott jogszabályi rendelkezések helyes értelmezésén alapultak, a felróhatóság szempontjából nem ezeknek volt jelentőségük, hanem kizárólag annak - a sérelemdíj mértékének meghatározásakor is értékelt - ténynek, hogy az alperes többszöri jelzés ellenére sem intézkedett az általa gondozott, súlyosan demens idős emberek számára nyilvánvalóan balesetveszélyes helyzet megszüntetéséről. Az alperesnek a megfelelő biztonság biztosítása érdekében figyelembe kellett volna vennie az adott részlegen ellátottak demens állapotát. Az alperes akkor tanúsította volna az elvárható magatartást, ha megtett volna mindent annak érdekében, hogy a tetteinek következményeit felmérni nem tudó, demens, idős ember fizikailag biztonságban legyen, ne legyen lehetősége önmagában kárt tenni. Ennek az elvárhatóságnak nem felelt meg az, hogy az osztályon volt olyan szoba, ahova a felperesek hozzátartozója különösebb erőfeszítés nélkül be tudott menni, ott pedig nyitható ablakot találhatott, ahonnan kizuhant.
- [38] Az alperes felelősségének vizsgálatakor jelentőséget kell tulajdonítani annak - a rendőrségi iratokban foglaltak szerint bizonyított - ténynek, hogy az adott szobába korábban is be tudtak menni a betegek, oda be is jártak. Az alperestől elvárható lett volna, hogy vagy a helyiség ajtajának, vagy

ablakának zárhatóságát biztosítsa, csakúgy, mint a többi szobában.

- [39] Mivel az alperes felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen a kereset teljes, másodlagosan a sérelemdíjra vonatkozó részében való elutasítását kérte, ezért szükséges annak rögzítése, hogy a személyiségi jogi jogsértés megállapításának nem automatikus következménye a sérelemdíj megítélése; a körülmények bírói mérlegelése adott esetben azt is eredményezheti, hogy a jogsértő nem kötelezhető sérelemdíj megfizetésére (BH 2016.241.). A perben azonban ilyen következtetésre nem lehetett jutni.
- [40] A sérelemdíj mértékének meghatározásakor mindkét fokú bíróság figyelemmel volt a Ptk. 2:52. § (3) bekezdésében megjelölt szempontokra. Azok közül helyesen tulajdonítottak kiemelt jelentőséget a jogsértés súlyának, a felpereseket ért nem vagyoni sérelem ugyanis a hozzátartozójuk elvesztését jelentette. Ezzel kapcsolatban helytállóan vonták a mérlegelési körükbe azt a tényt, hogy a felperesek és a hozzátartozójuk között szoros, bensőséges kapcsolat állt fenn, a lezajlott normál gyászreakciót követően ugyanakkor kezelést igénylő pszichés ártalom nem volt kimutatható náluk. Emellett a másodfokú bíróság - az elsőfokú bíróságtól eltérően - indokoltan mellőzte annak figyelembevételét, hogy a felperesek hozzátartozója a halálát megelőző időszakban, a megromlott egészségi állapotára tekintettel már nem tudott aktív szerepet betölteni a család életében. Ugyanis a család egységét, az összetartozást, a korábban kialakult szoros kötődést nem bontja meg az, ha az egyik családtag állapota olyan mértékben hanyatlik, hogy már nem tud a korábbi intenzitással részt venni a család életében. A felróhatóság mértéke mint további mérlegelési szempont tekintetében a bíróságok helyesen állapították meg, hogy a jogsértést az alperes a folyamatos, általa is tudott mulasztásával valósította meg.
- [41] Ez, az alperes beavatkozájának felülvizsgálati kérelmében támadott bizonyítékmérlegelés a Pp. 206. § (1) és (3) bekezdését sem sértette. Az előbbi jogszabályhely megsértésére alapított felülvizsgálati támadás vonatkozásában arra kellett figyelemmel lenni, hogy az minősíthető nyilvánvalóan okszerűtlen következtetésnek, ha a bizonyítékokból csak egyfajta, a felülvizsgálattal támadott ítélettől eltérő következtetésre lehet jutni (BH 2013.119.II.), és a bizonyítékok okszerűtlen mérlegelésének hiányában a bizonyítékok felülmérlegelésére a felülvizsgálati eljárásban nincs lehetőség (BH 2017.155., BH 2012.179.). A bíróságok bizonyítékértékelési tevékenysége azonban az említett hibában nem szenvedett, a logika szabályainak megfelelt, és okszerű volt. A sérelemdíj összegének meghatározása szempontjából lényeges ténymegállapításaik a perben felvett tanú-, szakértői és okirati bizonyítás eredményének helyes, a felek előadásaival is egybevetett mérlegelésén alapultak.
- [42] A Kúria a kifejtettekre figyelemmel, a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [43] A Kúria a Pp. 270. § (1) bekezdése folytán alkalmazott Pp. 78. § (1) bekezdése és 83. § (1) bekezdése szerint, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) és (6) bekezdésére, valamint 4/A. § (1) bekezdésére tekintettel az alperest és beavatkozáját kötelezte a felperesek részéről felmerült - a kifejtett jogi képviselési tevékenység arányában megállapított, az általános forgalmi adót tartalmazó ügyvédi munkadíjból álló - felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére.

- [44] Az alperes beavatkozója a felülvizsgálati kérelme tekintetében le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték állam javára való megfizetésére az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 74. § (3) bekezdése alapján alkalmazott, a költségmentességnek a bírósági eljárásban való alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet (a továbbiakban: Kmr.) 13. § (2) bekezdése értelmében köteles, míg az alperes felülvizsgálati kérelmére le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az alperes teljes személyes illetékmentessége [Itv. 5. § (1) bekezdés c) pontja] miatt, a Kmr. 14. §-a értelmében az állam viseli.
- [45] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján - az alperes és beavatkozója kérelmére - tárgyaláson bírálta el.
- [46] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a Pp. 271. § (1) bekezdésének e) pontja zárja ki.

Budapest, 2020. november 11.

Salamonné dr. Piltz Judit s.k. a tanács elnöke, Dr. Zumbók Péter s.k. előadó bíró, Dr. Farkas Antónia s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

bírósági ügyintéző
HM